

HVN-NIEUWSBRIEF

No 23 - MEI 1999

Open middagen: 29/5, 26/6, 31/7, 28/8, 11/9 en 2/10 (2-5 uur)

MOLENROEDE AANWINST VAN HET JAAR!

Op zaterdagmorgen 22 mei om 7 uur wordt de 25 meter lange roede – zeg maar een half wiekenkruis - van de vroegere bovenmolen van de Essepolder bij de Oudheidkamer afgeleverd. En dat op spectaculaire wijze met wegafzettingen na een mega-transport vanuit de Achterhoek de dag ervoor! Het is voor de HVN de aanwinst van het jaar. In de vorige Nieuwsbrief vond de eerste aankondiging al plaats. Stel je voor: zo'n groot object dat in 1925 naar het Gelderse Neede verhuisde en nu na een tip van Monumentenzorg terugkomt! De Pannevis-roede werd rond 1865 in Ouderkerk gesmeed. De HVN-secretaris publiceerde er na een bezoek aan Neede op 6-1-1999 een 'Toen & Nu' over in Het Kanaal, die is overgenomen in het tijdschrift 'Old Nee' van de Historische Kring Neede van april '99. (Een van voetnoten voorzien wetenschappelijker artikel volgt in het regionaal-historisch tijdschrift 'De Schatkamer' en zal in een volgende Nieuwsbrief worden overgenomen.) Dank aan Bos Nieuwerkerk Schoorsteentechniek BV, die het transport voor haar rekening nam. Zonder die medewerking was de roede nooit terug gekomen. Voorbeeldig, zo'n bedrijf uit de VION-kring!

UIT DE OVERIGE AANWINSTEN

Oud-burgemeester C.H. van de Linde schonk een model uit ca. 1970 van de Nieuwerkerkse hand-brandspuit van rond 1900. Mw Vrijenhoek gaf o.a. merklappen. Dhr D. Molenaar te Willige Langerak verraste ons weer, en nu met onder andere boeken, munten en een muntkastje. Houten onderdelen van een karnmolen en een slee werden verkregen van J. van Reenen, en H. Hendriks zorgde voor zilverkleurige handscheerapparaten van ca. 1910.

TERUGBLIK SINDS NIEUWSBRIEF 22 VAN MAART 1999

Er waren vele groepsbezoeken, van een afdeling van de Ned. Jeugdbond voor Geschiedenis tot de lokale Rotary toe. Op 25 maart was de ledenvergadering. Op 27 maart, 30 april en 13 mei (Hemelvaartsdag) waren er open middagen met de wisselexpositie van schoolplaten uit eigen bezit. Op Koninginnedag is voor het eerst de mogelijkheid geboden om met een schouw een 'Blaardorpse vaartocht' te maken. Het was een succes. Aan de geplande groepsexcursie naar de Oudheidkamer van de Stichting Oud Zevenhuizen-Moerkapelle (24/4) werd nauwelijks deelgenomen. Graag bevelen we als bestuur individuele bezoeken bij de bureaus aan!

Vrijwilligers richtten de noordoostelijke kant van de stal opnieuw in. Er verrezen tussenwandjes uit pakhuisplanken van weleer kaashandel Den Toom aan de Dorpsstraat. Dank voor alles en het beste compliment komt uit het publiek: "*Het wordt steeds professioneler*".

WELKOM

We heten de volgende nieuwe leden welkom:

- P. v.d. Linde, Kerklaan 142, 2912 CJ
- E. Oosterwijk, Van Beethovenlaan 48, 2912 VL

KORT VERSLAG LEDENVERGADERING 25 MAART 1999

Present waren ruim 20 leden en enkele gasten. Het jaarverslag 1998, de jaarrekening 1998 en de begroting 2000 werden vastgesteld. Vanuit de kascontrolecommissie deed dhr Van Teeffelen verslag, waarna de penningmeester werd gedéchargeerd. De kascontrolecommissie voor 1999 bestaat uit de heren De Roode en Van de Zalm. De bestuursleden Mies Meeter-Brugmans en Rien Maaskant werden herkozen.

Na de pauze hield Piet Blaak van de Oudheidkamer Reeuwijk een boeiende lezing met professionele dia's over de vervening. Een vraag was waarom de door het turfwinnen ontstane plassen daar niet zijn drooggelegd en in Nieuwerkerk wel. Het antwoord was: dankzij actievoeren van tegenstanders. Overheden lieten in 1925 nog een plan tot drooglegging maken. Te Gouda werd een Comité tot Behoud van de Reeuwijksche en Sluipwijksche Plassen opgericht, dat steun kreeg van liefhebbers van natuur, watersport en toerisme. (De bioloog Arie Scheygrond, zoon van een Nieuwerkerkse schoolmeester, was een trekker; hij schreef een mooi boekje over de plassen, en won!)

Bij de rondvraag las Cees Doornhein sr – terzijde: weleer een goede kennis van de genoemde dr. Scheygrond – zijn in Het Kanaal gepubliceerde gedicht voor over de veranderingen in de polder Prins Alexander. De aanleiding was het door B&W gepresenteerde verlangen van hun (te?) vaste stedenbouwkundig adviseur om de "Batavier" bij voorbaat te slopen, om zodoende op de meest gemakkelijke manier nieuwe bouw mogelijkheden te plannen. Doornhein: *"Daar was mijn polder – ik had haar lief!... En nu moet ook de Batavier verdwijnen, de enkele oude monumentale gebouwen die ons dorp nog bezit, daar moeten we juist zuinig op zijn."*

MONUMENTENZORG

De Monumentencommissie is dit jaar door het college van B&W nog niet om advies gevraagd (dus ook niet over Batavier- of molenplannen).

Als bestuur van de HVN hebben we wel op 13 maart 1999 dit college van B&W verzocht om al het mogelijke te doen om de laatste boerderij die dateert van de droogleggingsfase van de polder Prins Alexander, het gemeentelijk eigendom de "Batavier" dus, te behouden en in te passen in welke functie dan ook. Tevens is gevraagd om de al jaren slepende vaststelling van een gemeentelijke monumentenlijst te bespoedigen. (Tot op heden is zelfs nog geen ontvangstbevestiging binnengekomen.) Het bestuur schreef deze brief op basis van een element uit de HVN-statuten: *'...het stimuleren van behoud en bescherming van historische bebouwing, monumenten en objecten van geschiedenis en kunst'*.

Gelukkig is de HVN geen 'roepende in de woestijn' en kwam er vanuit de maatschappij breder verzet tegen de beleidsvoornemens. Treffend was het ingezonden stuk in Het Kanaal van Corrie M. Scholten-van der Eijk uit Leidschendam, geboren op de "Batavier". Een citaat: *"Het zou mij uiteraard heel erg spijten wanneer de gebouwen van de Batavier zouden worden gesloopt, zoals sommigen vinden dat nu moet gebeuren. Wellicht is er een mogelijkheid om én het algemeen belang te dienen door een goede verdere ontwikkeling van Dorrestein, èn een goede bestemming te vinden voor de gebouwen van de Batavier. Want het zou erg jammer zijn als de Batavier, die sinds 1881 het polderlandschap en later het dorpsaanzicht heeft gesierd, bij het begin van het nieuwe millennium door sloop teloor zou gaan."*

Een ander punt is, dat we vanuit het HVN-bestuur op verzoek graag een lid voor het Comité van Aanbeveling leverden voor de Stichting Molen Kortenoord. Het werd G.J. (Ben) van Oosten, architect AVB/BNA. Daarnaast wordt de Oudheidkamer ter beschikking gesteld voor activiteiten als de persconferentie van die stichting op de Nationale Molendag (8 mei j.l.).

EXTERNE RELATIES

De HVN maakt onderdeel uit van een (in)formeel netwerk van culturele organisaties in de regio en het bestuur vindt dat goed en leuk! Een aspect daarvan is het uitlenen van materiaal uit de HVN-collectie. Voor een Capelse expositie van de HVC werd zo spoorwegmateriaal uitgeleend. Voor de spectaculaire musical over een romance in de Zuidplaspolder in Zevenhuizen rond 1830 leverden we graag (onder andere) de hooivorken voor de protesterende onderlaag van weleer.

OPEN DAGDELEN

De Oudheidkamer is open op de laatste zaterdagmiddag van de maand van 2 tot 5 uur. In de komende tijd zijn dat de data 29 mei, 26 juni, 31 juli en 28 augustus. Op 11 september is het Open Monumentendag, en op 2 oktober zijn we open vanwege het jubileum van de jumelage met Bückeburg (en daarom wordt de laatste zaterdag van september overgeslagen).